

5. DE FUNCTIE VAN HET GEWETEN

Gods grootste geschenk aan ieder mens, in hun zijn en persoonlijkheid, is iets waar wij niet vaak over nadenken. En omdat wij het negeren veroorzaakt dat veel leed in ons leven.

Wij komen allemaal voort uit het eerste paar, Adam en Eva. En de zondige natuur dat hen vergiftigde, dat in hun systeem binnendrong omdat zij niet naar God luisterden, is iets dat Adam en Eva hebben doorgegeven aan al hun nakomelingen. Vandaag worden wij allemaal geboren met de neiging naar het kwaad. Wij kunnen dat al zien bij kinderen. Wij hoeven kinderen niet te leren om kwaadaardig te zijn. Wij hoeven kinderen niet te leren om te liegen. Wij hoeven kinderen niet te leren om iets verkeerd te doen. U weet, als ouders, wat wij onze kinderen moeten leren, namelijk om goed te doen. Zij worden geboren met een neiging naar het kwaad. Dat komt door het karakter wat zij hebben geërfd van hun ouders en uiteindelijk van Adam en Eva die zondigden.

Wij zien bijvoorbeeld dat kinderen in principe hun zin willen krijgen. Zonde is echter geen daad aan de buitenkant. De wortel zit veel dieper. **Het is rebellie tegen God wanneer ik in het leven mijn eigen zin wil doen.** Ik wil van mijn eigen ding genieten en het maakt niet uit of anderen hierdoor pijn lijden. Het doet er eigenlijk niet toe hoe God er over denkt, zolang ik maar mijn eigen ding kan doen. Wij zien dat gedrag heel duidelijk bij kleine kinderen. Kleine kinderen willen grijpen, vechten en dingen van anderen afpakken. Zij geven niet om andere kinderen. Zij willen alleen zelf gelukkig zijn. Dit gaan van een eigen weg, deze koppigheid is iets wat in de natuur van het kind zit vanaf de geboorte. En wanneer het opgroeit, raakt het deze eigenschappen niet zo maar kwijt. In feite is het zo dat wanneer wij naar volwassenheid groeien, veranderd er eigenlijk niets. Wij zijn nog steeds hetzelfde behalve dat wij ons ik op een meer geraffineerde, en ontwikkelde manier zoeken. Wij worden wat handiger en veranderen onze methodes waarop wij dingen voor onszelf bij elkaar graaien.

Dus een man van vijftig en een één jaar oud kind zijn in principe hetzelfde, wanneer het gaat om het willen krijgen van hun eigen ding. Zij gebruiken alleen verschillende methodes. De barbaar in de jungle en de ontwikkelde, geciviliseerde mens in de stad zijn in principe beiden hetzelfde. Het egoïsme van de ontwikkelde persoon, zijn hebzucht en zijn lusten worden misschien bedekt door de cultuur en beschaving waar hij in leeft, maar van binnen is hij niet veranderd. En veelal zijn religieuze mensen hetzelfde: ik-gericht met aan de buitenkant een fineerlaag van goedgezindheid en goedheid, maar willen in de kern hun eigen ding doen. De Bijbel leert ons dat dit de wortel is van al onze problemen.

Wat is het dan wat God in ons geplant heeft, waarvan wij kunnen zeggen dat dit Gods grootste geschenk aan de mensheid is? **Dat is ons geweten!** Het geweten laat ons merken waar wij tekort komen aan Gods normen. Het is geen perfecte gids, maar een eerste aanzet dat laat zien waar wij tekortkomingen hebben. Wanneer wij zelfzuchtig zijn of wanneer wij iemand pijn doen, dan waarschuwt het geweten ons.

Vooraf het geweten van kleine kinderen is heel gevoelig. Het is niet gemakkelijk voor een kind om zonder blikken of blozen een leugen te vertellen. Wanneer een klein kind een leugen vertelt, dan kunnen wij dat meestal wel aan het gezicht zien. Maar wanneer wij ouder worden, dan doden wij het geweten in zo een ernstige mate, dat er een moment in ons leven kan

komen, waarop wij een leugen kunnen vertellen zonder blikken of blozen. Dan kunnen wij spreken van een geweten dat bijna dood is.

Dit is een heel serieuze zaak, want het geweten is als een alarm signaal. Het is net als pijn. Sommigen realiseren zich niet wat een grote zegen pijn in ons lichaam is. Het verteld u dat er iets verkeerd is. Wanneer u, bijvoorbeeld, een spijker in uw voet krijgt, dan voelt u pijn. Dat verteld u dat er iets niet goed is. U gaat zitten en trekt de spijker er uit, anders is het gevolg dat u infectie krijgt aan de voet. Wanneer er iets niet orde is met uw maag, of met uw nieren, of ergens anders, dan is de aanwijzing altijd pijn. **Pijn is één van de grootste zegeningen in ons fysieke lichaam.** Daardoor worden vaak infecties voorkomen of nog erger, dat wij ergens vroegtijdig aan steven. Wij weten door pijn onmiddellijk dat er iets niet in orde is.

Het vergelijkbare geldt voor pijn in onze geest, ons geweten, dat opspeelt wanneer wij iets verkeerd doen. Denk hierbij aan iemand die aan lepra lijdt, wat gebeurd er met hem? Lepra doodt de zenuwen en vernietigt het gevoel in de huid. Iemand met lepra kan een spijker in zijn voet hebben, en het niet eens merken, omdat hij de zegen van pijn niet heeft. Ik heb verhalen gehoord van leprozen bij wie, midden in de nacht toen zij sliepen, hun tenen door ratten van hun voeten waren gebeten, en niets gemerkt hadden. Toen zij wakker werden merkten zij dat hun tenen er niet meer waren en dat er overal bloed lag. Is het goed om in een toestand te zijn waarin u geen pijn voelt? Ik hoop dat u zich realiseert wat een zegen het is om pijn te kunnen ervaren. Pijn is het dat ons behoedt voor het kwijt raken van onze tenen, onze voeten, onze vingers of wat dan ook. Het komt door pijn dat wij weten dat er iets niet in orde is.

Het geweten is vergelijkbaar met pijn. Het waarschuwt ons wanneer wij Gods regels overtreden. Wat gebeurt er wanneer wij waarschuwingen in de wind slaan, zoals zo velen doen? U verteld een leugen, en het geweten zegt tegen u dat het niet goed is, maar u onderdrukt die 'stem'. Die stem gaat niet onmiddellijk weg, maar naar verloop van tijd, wanneer u leugens blijft vertellen, laat uw geweten u met rust wanneer u een leugen verteld. Zo kan dat ook gaan met andere zonden. Wat er dan gebeurd is dat u geestelijke lepra krijgt en er zal een dag aanbreken dat u geen enkele fijngevoeligheid voor zonde meer hebt. Dat is geen goede toestand om in te zijn. Het betekent dat u geestelijk dood bent. Dan worden wij als dieren, die geen geweten hebben. Dat is de reden waarom sommige mensen, zich soms nog veel erger gedragen dan dieren.

Ik hoop dat u zich nu realiseert, **dat één van de grootste zegeningen, die God in Zijn Geest aan de mensheid gegeven heeft, het geschenk van het geweten is.** Het zegt ons dat wij geestelijk ziek zijn, net als pijn in ons lichaam ons zegt dat wij fysiek ziek zijn, of dat er van binnen iets niet in orde is, dus moeten wij er iets doen om er van af te komen. Wij proberen niet om de pijn te negeren. Wij doen iets om van de ziekte te genezen. Op de zelfde wijze, wanneer wij iets verkeerd doen, is het Gods stem, binnen in ons die tegen ons zegt: 'jij bent verantwoordelijk voor wat jij gedaan hebt. Wat jij deed was verkeerd. Jij moet het weer rechtzetten.'

Jezus gebruikte een keer een voorbeeld. Hij zei dat wij voor ons geweten moeten zorgen net zoals wij voor onze ogen zorgen. U weet zelf hoeveel zorg wij besteden aan onze ogen. Het is het deel van lichaam dat vele malen gewassen wordt zonder dat wij het ons dat realiseren. Elke keer wanneer wij onze oogleden dicht- en weer opendoen, worden onze ogen gereinigd

door tranen en dat gebeurt duizenden malen per dag. Al het stof wordt uit de ogen gewist. Wij kunnen zonder problemen stof op ons hele lichaam hebben en toch vele dagen leven. Het zal ons lichaam niet verwoesten. Maar wanneer u één stofje in het oog krijgt, dan kan het uw oog heel snel beschadigen, wanneer u er niets aan doet. Een klein stofje is voldoende om uw ogen te beschadigen. Dat is de reden waarom God ons lichaam zodanig gemaakt heeft dat onze ogen elk moment gewassen worden.

Jezus sprak en zei; 'zorg voor uw geweten zoals u voor uw ogen zorgt'. In Lukas 11:34-36, vergeleek Jezus het geweten met het oog. Hij zei dat wanneer uw oog open en gezond is, dan is uw hele lichaam verlicht. Met andere woorden wanneer u uw geweten zuiver houdt – wat betekent dat? Dat houdt in dat wanneer wij iets verkeerd gedaan hebben, wij dat erkennen, en het weer rechtzetten of in orde maken. Wanneer u iemand pijn gedaan heeft, dan gaat u naar hem of haar toe en vraagt u vergeving. Wanneer u tegen God gezondigd heeft, dan belijdt u uw zonden en vraagt u om Zijn vergeving. Het is de eerste stap naar geestelijke gezondheid. Zo kan uw geweten ook een aanwijzing zijn voor zonde in uw lichaam. Alleen zij die herkennen dat zij ziek zijn gaan naar een dokter toe. Jezus zei eens tegen de religieuze mensen uit Zijn tijd dat Hij hen niet kon helpen; Hij was niet voor hen gekomen omdat zij zich niet bewust waren van het feit dat zij ziek waren. Zij waren er zo van overtuigd dat, omdat zij zo religieus waren, zij volledig geaccepteerd waren door God. Zij waren echter zo ziek als wat.

Waardoor kwam het dat zij zich er niet van bewust waren dat zij 'ziek' waren? Omdat zij vele jaren lang hun geweten gedood hadden, waren zij zich er niet van bewust hoe ver zij van God verwijderd waren. Veel religieuze mensen proberen om God tevreden te stellen of Hem plezier te doen door naar plaatsen van aanbidding te gaan, door geld aan de armen te geven en andere door bezigheden. Maar niets van dat alles kan ons geweten reinigen van zonde. Het belangrijkste wat wij ons moeten realiseren is dat zonde ons heeft afgescheiden van God. Geen enkel goed werk wat wij doen, geen enkel bedrag aan geld wat wij aan de armen geven, of wat voor bezigheid wij ook doen, kan ons terug brengen bij God. Wanneer wij ons realiseren dat wij ziek zijn en gereinigd moeten worden, wanneer zonde onze ziel kapot maakt, dan moeten wij naar God toe gaan; dan moeten wij naar Jezus Christus toe gaan, die naar de aarde kwam om onze zonden te vergeven. De Bijbel zegt dat wanneer wij onze zonden belijden – dat betekent dat u erkent dat u een zondaar bent – en alles aan de Heere verteld wat u gedaan heeft, dan zal Hij u vergeven, omdat hij naar de aarde kwam om voor uw en mijn zonden te sterven.